

# Mokymo programa „Onkourologinių susirgimų diagnostikos ir gydymo naujovės“ (šėimos gydytojams)

*Klausytojai:* šėimos gydytojai. Vienoje grupėje – 10 klausytojų.

Trukmė: 5 d. po 8 val. per dieną. Viso 40 akad. val.

Kursų turinys: 1) Kursų pristatymas. Bazinių žinių anketinė apklausa. Rezultatų aptarimas (1 akad. val.); 2) Paskaitų 22 (22 akad. val.); 3) Seminarų 14 (14 akad. val.); 4) Žinių patikrinimas. Rezultatų įvertinimas ir aptarimas. Kursų apibendrinimas (3 akad. val.).

## Onkourologinių ligų epidemiologiniai rodikliai

### **Paskaita 1 val.**

Prostatos, inkstų, šlapimo pūslės, viršutinių šlapimo takų urotelio vėžio, varpos ir sėklidžių vėžio epidemiologiniai rodikliai ir jų dinamika Lietuvoje, Europos Sąjungoje ir pasaulyje. Nacionalinio vėžio instituto, vėžio kontrolės ir profilaktikos centro vėžio registro duomenys. Onkourologinių ligų rizikos veiksnių apžvalga. Onkourologinių ligų prevencijos priemonės.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Nacionalinio vėžio instituto vėžio registras [www.nvi.lt/vezio-registras/](http://www.nvi.lt/vezio-registras/); 2) eUpdate – Cancer of the Prostate Treatment Recommendation [www.esmo.org](http://www.esmo.org). 3) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 4) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 4) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 5) [www.esmo.org](http://www.esmo.org).

## Onkourloginių ligų ankstyvos diagnostikos programos

### **Seminaras 1 val.**

Onkourologinių ligų ankstyvos diagnostikos programos Lietuvoje. Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos programos rezultatų apžvalga Lietuvoje. Ankstyvosios onkourologinių ligų diagnostikos programos kitose pasaulio šalyse. Pacientų informavimo būdai ir programos vykdymo galimybės. Vėžio žymenys onkourologijoje. Dažniausiai praktikoje naudojami onkourologinių ligų genetiniai vėžio žymenys, jų klasifikacija, ištirimo ir vertinimo metodika.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programos vykdymo ataskaita. [www.vlk.lt](http://www.vlk.lt); 2) [www.esmo.org](http://www.esmo.org); 3) <https://www.uptodate.com/contents/screening-for-prostate-cancer>. 3) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 4) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*.

## Prostatos vėžys

### Prostatos vėžio epidemiologija, etiologija, klasifikacija

#### Paskaita 1 val.

Prostatos vėžio epidemiologiniai rodikliai Europoje ir Lietuvoje. Prostatos vėžio etiologija (šeiminė anamnezė, rizikos veiksniai). Metabolinio sindromo, mitybos veiksnių ir hormoninio aktyvumo įtaka prostatos vėžio etiologijoje. Prostatos vėžio klasifikacija. Gleason laipsnis ir tarptautinės urologijos patologų draugijos 2014 metų klasifikacija. Rizikos stratifikavimo prognostinė reikšmė.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 3) Ferlay, J., et al. Cancer incidence and mortality worldwide: sources, methods and major patterns in GLOBOCAN 2012. *Int J Cancer*, 2015. 136: E359. 4) Haas, G.P., et al. The worldwide epidemiology of prostate cancer: perspectives from

autopsy studies. Can J Urol, 2008. 15: 3866. 5) Bell, K.J., et al. Prevalence of incidental prostate cancer: A systematic review of autopsy studies. Int J Cancer, 2015. 137: 1749. 6) [www.esmo.org](http://www.esmo.org); 7) [http://uroweb.org/wp-content/uploads/EAU\\_WhitePaper\\_PCa\\_final.pdf](http://uroweb.org/wp-content/uploads/EAU_WhitePaper_PCa_final.pdf)

## Prostatos vėžio diagnostika

### Seminaras 1 val.

Prostatos vėžio ankstyva diagnostika. Prostatos vėžio klinikinės diagnozės nustatymas: digitalinio rektalinio tyrimo, prostatos specifinio antigeno ir pirminės prostatos vėžio biopsijos reikšmė. Transrekatinės ir transperininės priešinės liaukos biopsijos atlikimo technika (biopsijos sritys, antibakterinė profilaktika, anestezijos taikymas, galimos procedūrų komplikacijos ir jų dažnis). Histologinis prostatos vėžio preparato vertinimas ir histologinio tyrimo atsakymo pateikimas. Radikalios prostatektomijos preparato histologinis ištyrimas, atsakymo pateikimas, teigiamų kraštų įvertinimas, ekstraprostatinio plitimo sąvoka ir prostatos vėžio tūris. Prostatos vėžio klinikinės stadijos nustatymas. Prostatos vėžio TNM klasifikacija.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR –SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) [www.esmo.org](http://www.esmo.org); 4) Sobin LH, et al. TNM classification of malignant tumors. 7th edn. 2009; 7) [http://uroweb.org/wp-content/uploads/EAU\\_WhitePaper\\_PCa\\_final.pdf](http://uroweb.org/wp-content/uploads/EAU_WhitePaper_PCa_final.pdf).

## Prostatos vėžio onkologiniai žymenys ir jų taikymas praktikoje

### Seminaras 1 val.

Prostatos vėžio onkologinių žymenų apibūdinimas. Prostatos vėžio vystymosi mechanizmai. Prostatos specifinio antigeno (PSA) tankio, didėjimo greičio ir dvigubėjimo laiko sąvokos. Laisvo ir bendro PSA santykio vertinimas. Kiti prostatos vėžio genetiniai žymenys. Prostatos vėžio žymenų šlapime, tokių kaip PCA3, *SelectMDX* ir kitų reikšmė ir pritaikymo galimybės prostatos vėžio diagnostikoje.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR –SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) [www.esmo.org](http://www.esmo.org); 4) National Cancer Institute fact sheet. Available at: <https://www.cancer.gov/types/prostate/psa-fact-sheet>. Accessed October 2016. 5) Bakavicius A, Daniunaite K, Zukauskaitė K, et al. Urinary DNA methylation biomarkers for prediction of prostate cancer upgrading and upstaging. Clin Epigenetics. 2019;11(1):115.

## Vaidzinimo tyrimų reikšmė prostatos vėžio diagnostikoje

### Seminaras 1 val.

Transrektalinio prostatos ultragarsinio tyrimo atlikimo metodika ir diagnostinė reikšmė. Multiparametrinio magnetinio rezonanso tomografijos tyrimo (mpMRT) taikymas prostatos vėžio diagnostikoje. PI-RADS diagnostinės sistemos taikymas prostatos vėžio diagnostikoje. mpMRT vaizdų vertinimo pagrindai. Prostatos ultragarsinio tyrimo ir magnetinio rezonanso vaizdų suliejimas ir prostatos biopsijos galimybės. Kompiuterinės tomografijos taikymas prostatos vėžio diagnostikoje. Prostatos specifinio membranos antigeno (PSMA) pozitronų emisijos tomografijos (PET) taikymas prostatos vėžio diagnostikoje. Prostatos vėžio metastazių nustatymas branduolinės medicinos tyrimo metodais (kaulų scintigrafija). Kaulų mineralinio tankio tyrimo indikacijos ir rezultatų vertinimas.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR –SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 3) [www.esmo.org](http://www.esmo.org).

## Lokalaus prostatos vėžio gydymas

### Paskaita 1 val.

Lokalaus prostatos vėžio gydymo galimybės. Prostatos vėžio rizikos vertinimas ir gydymo pasirinkimas. Mažos, vidutinės ir aukštos progresavimo rizikos prostatos vėžio gydymo pasirinkimas. Chirurginis prostatos vėžio gydymas. Spindulinė terapija lokaliui prostatos vėžiui (išorinis spindulinis gydymas, mažų dozių brachiterapija, aukštų dozių brachiterapija). Alternatyvūs gydymo metodai: krioterapija, fokusuota ultragarso energija (*angl. HIFU – high intensity focus ultrasound*), fokalinė terapija. Skirtingų gydymo metodikų palyginimas, išgyvenamumo be ligos progresavimo bei bendro išgyvenamumo rodikliai.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR –SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) [www.esmo.org](http://www.esmo.org); 4) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Cancer-of-the-Prostate>.

## Prostatos vėžio aktyvus stebėjimas

### Seminaras 1 val.

Prostatos vėžio aktyvaus stebėjimo apibrėžimas. Laukimo ir stebėjimo (*angl. watchful waiting*) taktikos sąvokos apibrėžimas. Pacientų atranka aktyviam stebėjimui. Pacientų tikėtinos gyvenimo trukmės ir bendros sveikatos būklės įvertinimas. Lydinčių ligų, mitybos būklės, kognityvinių funkcijų bei fizinės būklės įvertinimas. Rekomenduojamas aktyvaus stebėjimo algoritmas. Indikacijos aktyviam gydymui pradėti. Aktyvaus stebėjimo ir stebėjimo-laukimo taktikos rezultatų palyginimas.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR –SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell,

and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 3) Ma TM et al. Eur Urol 2017; 4) Abdi H et al. Urology 2015; 4) Hamdy FC et al. N Engl J Med 2016; 5) Briganti A et al. Eur Urol 2018; 6) Musunuru HB et al. J Urol 2016;196:1651–8; 7) Briganti A Active Surveillance for Low-risk Prostate Cancer: The European Association of Urology Position in 2018 Eur Urol 74 (2018) 357-368.

## Chirurginis ir spindulinis prostatos vėžio gydymas

### Seminaras 1 val.

Prostatos vėžio chirurginio gydymo technikos. Atviros, laparoskopinės ir robotu asistuojamos radiklios prostatektomijos operacijų palyginimas. Klubinės limfadenektomijos indikacijos, procedūros įtaka onkologiniams chirurginio gydymo rezultatams. Limfadenektomijos komplikacijos. Erektilinius nervus tausojanti radikali prostatektomija. Spindulinio gydymo technikos pasirinkimas lokalaus prostatos vėžio gydymui. Žemų dozių brachiterapijos sąvoka ir skyrimo indikacijos. Aukštų dozių brachiterapijos taikymas prostatos vėžio gydymui. Androgenų blokados skyrimas taikant spindulinį gydymą.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 3) Bolla M, et al. NEJM 2009; 360:2516–2527; 4) Carrie C, et al. Lancet Oncol. 2016; 17:747–756; 5) Carrie C, et al. Lancet Oncol. 2016; 17:747–756; 5) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Cancer-of-the-Prostate>.

## Lokaliai išplitusio ir metastatinio prostatos vėžio gydymas

### Paskaita 1 val.

Lokaliai išplitusio prostatos vėžio chirurginio gydymo ir spindulinės terapijos galimybės. Išliekantis PSA padidėjimas po prostatos vėžio spindulinio gydymo. Prostatos vėžio biocheminio progresavimo sąvoka. Gydymo galimybės esant biocheminiam prostatos vėžio progresavimui po radikalaus prostatos vėžio gydymo. Hormoninio gydymo galimybės. Metastatinio prostatos vėžio gydymas.

Prognostiniai metastatinio prostatos vėžio veiksniai. Pilna androgenų blokada. Oligometastatinės ligos sąvoka. Pirminio metastatinio prostatos vėžio gydymas.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR –SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) [http://uroweb.org/wp-content/uploads/EAU\\_WhitePaper\\_PCa\\_final.pdf](http://uroweb.org/wp-content/uploads/EAU_WhitePaper_PCa_final.pdf) 4) Bolla M, et al. NEJM 2009; 360:2516–2527; 5) Messing EM, Lancet Oncol 2006;7:472–9; 6) . Lundström EA, et al. Clin Drug Investig. 2009; 29:757–765; 7). Connolly RM, et al. Asian J Androl. 2012; 8) Connolly RM, et al. Asian J Androl. 2012; 14:177–186.

## Kastracijai atsparaus prostatos vėžio gydymas

### Paskaita 1 val.

Nemetastatinio ir metastatinio kastracijai atsparaus prostatos vėžio sąvoka. Nemetastatinio kastracijai atsparaus prostatos vėžio gydymas apalutamidu ir enzalutamidu. Metastatinio kastracijai atsparaus prostatos vėžio pirmos eilės gydymas (abiraterono acetatas, enzalutamidas, docetakselis, Sipuleucelis-T). Antros eilės gydymo pasirinkimas (kabazitakselis, abiraterono acetatas prieš ir po chemoterapijos, enzalutamidas po chemoterapijos, Radis-223). Gydymo efektyvumo vertinimo kriterijai. Ilgalaikio metastatinio prostatos vėžio pasekmės. Skeletinių įvykių prevencijos priemonės. Vyresnio amžiaus pacientų bendros būklės įvertinimo principai (G8 vertinimo įrankis). Metastatinio prostatos vėžio pacientų poreikiai. Ilgalaikės androgenų blokados nepageidaujami poveikiai.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR –SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) Kenis C, et al. J Clin Oncol. 2014;32:19-26. 3) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*.

## Šlapimo nelaikymo gydymo galimybės, po radikalaus prostatos vėžio gydymo.

### Paskaita 1val.

Šlapimo nelaikymo dažnis po chirurginio ir spindulinio prostatos vėžio gydymo. Šlapimo nelaikymo klasifikacija. Šlapimo nelaikymo diagnostika ir priešoperacinis įvertinimas. Konservatyvūs šlapimo nelaikymo gydymo metodai. Chirurginiai vidutinio laipsnio šlapimo nelaikymo gydymo metodai. Chirurginiai didelio laipsnio šlapimo nelaikymo gydymo metodai. Šlaplės sfinkterių implantavimo operacijos indikacijos ir metodikos. Šlapimo nelaikymo po radikalaus prostatos vėžio gydymo chirurginio gydymo komplikacijos ir rezultatai.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR –SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*.

## Seksualinės funkcijos išsaugojimas po radikalaus prostatos vėžio gydymo

### Seminaras 1 val.

Seksualinės funkcijos išsaugojimo galimybės po įvairių prostatos vėžio radikalaus gydymo metodų pritaikymo. Seksualinės funkcijos reabilitacija po erekcijos nervus tausojančios radikalios prostatektomijos. Erekcijos sutrikimų gydymo galimybės po chirurginio ir spindulinio prostatos vėžio gydymo. Konservatyvūs erekcijos sutrikimų gydymo metodai (PDE5 inhibitoriai, vakuuminės pompos, injekcijos į varpos akytkūnius). Chirurginiai erekcijos sutrikimų gydymo metodai (varpos implantai). Seksualinio gyvenimo ypatumai po chirurginio inkstų, šlapimo pūslės, prostatos, varpos ir sėklidžių vėžio gydymo. Pakaitinė testosterono terapija.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) Mottet N., Bellmunt J., Briers E., Bolla M., Bourke L., Cornford P., De Santis M., Henry A., Joniau S., Lam T., Mason M.D., Van den Poel H., Van den Kwast T.H., Rouvière O., Wiegel T.; members of the EAU – ESTRO – ESUR –SIOG Prostate Cancer Guidelines Panel. EAU – ESTRO – ESUR – SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Edn. presented at the EAU Annual Congress Copenhagen 2018. 978-94-92671-02-8. Publisher: EAU Guidelines Office. Place published: Arnhem, The Netherlands. 2) K. Hatzimouratidis (Chair), F. Giuliano, I. Moncada, A.

Muneer, A. Salonia (Vice-chair), P. Verze Guideline Associates: A. Parnham, E.C. Serefoglu. EAU Guidelines on Erectile Dysfunction, Premature Ejaculation, Penile Curvature and Priapism. EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 3) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 4) Reisman Y., Porst H. (2015) The ESSM Manual of Sexual Medicine 2nd ed. MEDIX Amsterdam; 5) Kirby R. S. (2004) An Atlas of Erectile Dysfunction 2nd ed. The Parthenon Publishing group, New York.

## Inkstų vėžys

### Inkstų vėžio epidemiologija, etiologija ir klasifikacija

#### **Paskaita 1 val.**

Inkarų vėžio sergamumo ir ligotumo rodikliai Lietuvoje ir pasaulyje. Inksto vėžio histologinė klasifikacija. Šviesių ląstelių, papilinės ir chromofobinės renoceliulinės karcinomos apibūdinimas. Inksto vėžio etiologija, rizikos veiksnių apibūdinimas. Inkstų vėžio genetiniai žymenys. Šeiminės anamnezės reikšmė inkstų diagnostikoje, paveldimų inkstų navikų grupė. TNM inkstų vėžio klasifikacija. Su terminaliniu inkstų funkcijos nepakankamumu susijusi renoceliulinė karcinoma.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) B. Ljungberg (Chair), L. Albiges, K. Bensalah, A. Bex (Vice-chair), R.H. Giles (Patient Advocate), M. Hora, M.A. Kuczyk, T. Lam, L. Marconi, A.S. Merseburger, T. Powles, M. Staehler, A. Volpe Guideline Associates: Y. Abu-Ghanem, S. Dabestani, S. Fernández-Pello Montes, F. Hofmann, T. Kuusk, R. Tahbaz EAU Guidelines on Renal cancer, EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 3) Ljungberg B, Eur Urol 2011; 4) Gupta K, Cancer Treat Rev 2008; 4) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Renal-Cell-Carcinoma>.

### Inkstų vėžio diagnostika

#### **Paskaita 1 val.**

Inkstų vėžio simptomai, fizinio ištyrimo ypatumai. Laboratoriniai tyrimai, naudojami inkstų vėžio diagnostikoje. Kompiuterinės tomografijos ir magnetinio rezonanso tomografijos tyrimų pritaikymas inksto vėžio diagnostikoje. Inkstų navikų radiologinis vertinimas, nefrometrijos skalių pritaikymas

praktikoje (R.E.N.A.L, PADUA, C-indekso nefrometrijos skalės). Radiologinis inkstų metastazių vertinimas. Inkstų vėžio prognostiniai veiksniai (anatominiai, histologiniai, klinikiniai ir molekuliniai). Nomogramos, naudojamos ligos prognozei įvertinti. Inkstų funkcijos įvertinimo ypatumai, prieš pradedant inkstų vėžio gydymą.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) B. Ljungberg (Chair), L. Albiges, K. Bensalah, A. Bex (Vice-chair), R.H. Giles (Patient Advocate), M. Hora, M.A. Kuczyk, T. Lam, L. Marconi, A.S. Merseburger, T. Powles, M. Staehler, A. Volpe Guidelines Associates: Y. Abu-Ghanem, S. Dabestani, S. Fernández-Pello Montes, F. Hofmann, T. Kuusk, R. Tahbaz EAU Guidelines on Renal cancer, EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology; 3) Ficarra V, Eur Urol 2012; 4) Kutikov A et al. J Urol 2009;182:844–53; 4) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Renal-Cell-Carcinoma>

## Gerybiniai inkstų navikai, komplikuotos inkstų cistos

### Seminatas 1 val.

Gerybinių inksto navikų diagnostika. Histologinis gerybinių inkstų navikų vertinimas. Angiomiolipomos diagnostika. Genetinio ištyrimo poreikis angiomiolipomos atveju. Tuberozinės sklerozės diagnozės nustatymas ir papildomo ištyrimo poreikis. Angiomiolipomos gydymo rekomendacijos. Onkocitomos diagnostika ir chirurginio gydymo indikacijos. Inkstų cistų diagnostika. Kompiuterinės tomografijos Bosniak inkstų cistų klasifikacija. Inkstų cistų gydymo ar ilgalaikio sekimo rekomendacijos.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) B. Ljungberg (Chair), L. Albiges, K. Bensalah, A. Bex (Vice-chair), R.H. Giles (Patient Advocate), M. Hora, M.A. Kuczyk, T. Lam, L. Marconi, A.S. Merseburger, T. Powles, M. Staehler, A. Volpe Guidelines Associates: Y. Abu-Ghanem, S. Dabestani, S. Fernández-Pello Montes, F. Hofmann, T. Kuusk, R. Tahbaz EAU Guidelines on Renal cancer, EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*; 3) Warren KS et al. BJU Int 2005 May;95(7):939-42.

## Inkstų vėžio diagnostika (biopsijos reikšmė) ir ilgalaikis stebėjimas.

### Seminaras 1 val.

Inkstų perkutaninės biopsijos technika. Inkstų navikų vaizdinimo galimybės atliekant darinio biopsiją (ultragarsinis tyrimas, kompiuterinė tomografija, magnetinio rezonanso tomografija). Inkstų biopsijų jautrumas ir specifiškumas. Kompiuterinės tomografijos tyrimų jautrumas ir specifiškumas. Inkstų vėžio ilgalaikio stebėjimo taktika, indikuotini tyrimai, tyrimo atlikimo periodiškumo parinkimas. Inkso vėžio recidyvavimo dažnis po radikalaus gydymo.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) B. Ljungberg (Chair), L. Albiges, K. Bensalah, A. Bex (Vice-chair), R.H. Giles (Patient Advocate), M. Hora, M.A. Kuczyk, T. Lam, L. Marconi, A.S. Merseburger, T. Powles, M. Staehler, A. Volpe Guidelines Associates: Y. Abu-Ghanem, S. Dabestani, S. Fernández-Pello Montes, F. Hofmann, T. Kuusk, R. Tahbaz EAU Guidelines on Renal cancer, EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Renal-Cell-Carcinoma>;

## Lokalaus inkstų vėžio chirurginis gydymas

### Paskaita 1 val.

Inkstų chirurginio gydymo būdai. Nefrektomijos ir nefronus tausojančių operacijų onkologinių ir funkcinų rezultatų palyginimas. Atviros, laparoskopinės ir robotinės nefrektomijos ir inksto rezekcijos chirurginė metodika. Pooperacinės inkstų rezekcijos komplikacijos. Adrenalectomijos reikšmė inkstų vėžio atveju. Limfadenektomijos reikšmė inkstų vėžio atveju. Inkstų arterijos embolizacijos indikacijos, metodika ir komplikacijos.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) B. Ljungberg (Chair), L. Albiges, K. Bensalah, A. Bex (Vice-chair), R.H. Giles (Patient Advocate), M. Hora, M.A. Kuczyk, T. Lam, L. Marconi, A.S. Merseburger, T. Powles, M. Staehler, A. Volpe Guidelines Associates: Y. Abu-Ghanem, S. Dabestani, S. Fernández-Pello Montes, F. Hofmann, T. Kuusk, R. Tahbaz EAU Guidelines on Renal cancer, EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) Van Poppel H Eur Urol 2011; 4) Patard JJ J Urol 2004; 4) Scosyrev E Eur Urol. 2014 Feb;65(2):372-7; 5) Scosyrev E Eur Urol. 2014 Feb;65(2):372-7; 6)

Muramaki M Curr Urol 2012;6:129-35; 6) Muramaki M Curr Urol 2012;6:129-35; 7) Haber GP Urology 2010;76:754-8; 7) Choi JE Eur Urol 2014. 7) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Renal-Cell-Carcinoma>;

## Lokalaus inkstų vėžio minimaliai invaziniai gydymo metodai

### Paskaita 1 val.

Minimaliai invazinių inksto vėžio gydymo metodų apžvalga. Chirurginių ir nechirurginių inksto vėžio gydymo metodų palyginimas. Aktyvaus stebėjimo taktika, indikacijos, atrankos kriterijai. Alternatyvūs gydymo metodų palyginimas. Krioterapijos ir inkstų rezekcijos palyginimas. Radiodažnuminės abliacijos apibrėžimas. Krioterapijos indikacijos, pacientų atrankos kriterijai. Krioterapijos ir radiodažnuminės abliacijos palyginimas. Kiti minimaliai invaziniai gydymo metodai. Minimaliai invazinių gydymo metodų komplikacijos.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) B. Ljungberg (Chair), L. Albiges, K. Bensalah, A. Bex (Vice-chair), R.H. Giles (Patient Advocate), M. Hora, M.A. Kuczyk, T. Lam, L. Marconi, A.S. Merseburger, T. Powles, M. Staehler, A. Volpe Guidelines Associates: Y. Abu-Ghanem, S. Dabestani, S. Fernández-Pello Montes, F. Hofmann, T. Kuusk, R. Tahbaz EAU Guidelines on Renal cancer, EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) Thompson HR Eur Urol 2015. 4) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Renal-Cell-Carcinoma>;

## Lokaliai pažengusio ir metastatinio inkstų vėžio gydymas (chirurginio gydymo galimybės)

### Paskaita 1 val.

Lokaliai pažengusio inkstų vėžio gydymo metodai. cN+ ligos gydymas. Inkstų vėžio su tuščiosios venos trombu chirurginio gydymo metodika. Intraoperacinės ir pooperacinės komplikacijos bei tolimieji onkologiniai rezultatai. Adjuvantinės terapijos galimybės po inkstų vėžio radikalaus gydymo. Citoredukcinė nefrektomijos indikacijos. Metastatinio inkstų vėžio pacientų rizikos vertinimas, CARMENA klinikinio tyrimo rezultatų aptarimas.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) B. Ljungberg (Chair), L. Albiges, K. Bensalah, A. Bex (Vice-chair), R.H. Giles (Patient Advocate), M. Hora, M.A. Kuczyk, T. Lam, L. Marconi, A.S. Merseburger, T. Powles, M. Staehler, A. Volpe Guidelines Associates: Y. Abu-Ghanem, S.

Dabestani, S. Fernández-Pello Montes, F. Hofmann, T. Kuusk, R. Tahbaz EAU Guidelines on Renal cancer, EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Mejean, A., et al. Sunitinib Alone or after Nephrectomy in Metastatic Renal-Cell Carcinoma. N Engl J Med, 2018. 379: 417. 3) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 4) Mejean A et al. "Sunitinib Alone or after Nephrectomy in Metastatic Renal-Cell Carcinoma" New England Journal of Medicine 379, (2018):417-427. 5) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Renal-Cell-Carcinoma>;

### Metastatinio inkstų vėžio gydymas (sisteminis gydymas)

#### Seminaras 1 val.

Metastatinio inkstų vėžio apibrėžimas. Dažniausios inkstų vėžio metastazavimo sritys. Pacientų progresavimo rizikos įvertinimo principai. Imunoterapijos skyrimas metastatinio inkstų vėžio atveju (interferonas alfa, interliukinas-2, imuninės sinapsės blokatoriai). Taikinių terapijai taikomi medikamentai (tirozinkinazės inhibitoriai, sorafenibas, sunitinibas, pazopanibas, aksitinibas, kabozantinibas). Kraujagyslių endotelio augimo faktoriaus (VEGF) monokloniniai antikūnai (bevazisumabas), mTOR inhibitoriai (everolimas, temsirolimas). Pirmosios, antrosios ir trečiosios eilės gydymo parinkimas, gydymo efektyvumas ir nepageidaujamas poveikis. Atsinaujinusio inkstų vėžio gydymo taktika.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) B. Ljungberg (Chair), L. Albiges, K. Bensalah, A. Bex (Vice-chair), R.H. Giles (Patient Advocate), M. Hora, M.A. Kuczyk, T. Lam, L. Marconi, A.S. Merseburger, T. Powles, M. Staehler, A. Volpe Guidelines Associates: Y. Abu-Ghanem, S. Dabestani, S. Fernández-Pello Montes, F. Hofmann, T. Kuusk, R. Tahbaz EAU Guidelines on Renal cancer, EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Fizazi K, et al. N Engl J Med. 2017;377:352-60. 3) Gravis G, et al. Eur Urol. 2016;70:256-62. 4) James ND, et al. Lancet. 2016;387:1163-77. James ND, et al. N Engl J Med. 2017;377:338-51. 5) Sweeney CJ, et al. N Engl J Med. 2015;373:737-46 5) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 6) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Renal-Cell-Carcinoma>;

## Viršutinių šlapimo takų papilinė urotelio karcinoma

Viršutinių šlapimo takų papilinės karcinomos epidemiologija, etiologija, klasifikacija, diagnostika ir gydymas.

### Paskaita 2 val.

Viršutinių šlapimo takų papilinės urotelio karcinomos (AŠTUK) apibrėžimas. AŠTUK epidemiologija ir etiologija. Paveldimos papilinės urotelio karcinomos sąvoka ir pacientų atranka genetiniam ištyrimui. AŠTUK rizikos veiksniai. AŠTUK TNM klasifikacija, histologinio diferenciacijos laipsnio reikšmė. AŠTUK diagnostika, vaizavimo tyrimų pasirinkimas. Cistoskopinis tyrimas ir citologinio tyrimo reikšmė. Lanksti ureteropieloskopija: atlikimo technika, vaizdų vertinimas. Priešoperacinis ir pooperacinis ligos prognozės įvertinimas. Žemos ir aukštos ligos progresavimo rizikos pacientų stratifikavimas. AŠTUK gydymo algoritmas. Minimaliai-invazinių AŠTUK gydymo metodų taikymas. Chirurginis AŠTUK gydymas atliekant nefroureterektomiją. Perioperacinės chemoterapijos reikšmė. Metastatinės ligos gydymo ypatumai. Ilgalaikis stebėjimas po radikalaus AŠTUK gydymo.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) M. Rouprêt, M. Babjuk (Chair), M. Burger (Vice-chair), E. Compérat, N.C. Cowan, P. Gontero, A.H. Mostafid, J. Palou, B.W.G. van Rhijn, S.F. Shariat, R. Sylvester, R. Zigeuner Guidelines Associates: O. Capoun, D. Cohen, J.L. Dominguez-Escrig, B. Peyronnet, T. Seisen, V. Soukup EAU Guidelines on Upper Urinary Tract Urothelial Carcinoma. EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 3) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Bladder-Cancer>;

## Šlapimo pūslės vėžys

### Hematurijos diagnostikos algoritmas

#### Seminaras 1 val.

Mikro ir makro hematurijos apibrėžimas. Pirminis paciento su mikrohematurija ištyrimas. Nefrologinio ištyrimo indikacijos mikrohematurijos atveju. Mikrohematurijos diferencinė diagnostika. Lėtinės inkstų ligos, galinčios pasireikšti mikrohematurija. Klinikinių atvejų aptarimas,

mikrohematurijos diagnostikos algoritmo pritaikymas praktikoje. Citologinio tyrimo reikšmė papilinio urotelio vėžio diagnostikoje. Šlapimo pūslės vėžio žymenų nustatymas šlapime.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) M. Babjuk (Chair), M. Burger (Vice-chair), E. Compérat, P. Gontero, A.H. Mostafid, J. Palou, B.W.G. van Rhijn, M. Rouprêt, S.F. Shariat, R. Sylvester, R. Zigeuner Guidelines Associates: O. Capoun, D. Cohen, J.L. Dominguez Escrig, V. Hernandez, B. Peyronnet, T. Seisen, V. Soukup EAU Guidelines on Non-muscle-invasive Bladder Cancer (TaT1 and CIS). EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*.

## Raumenų neinfiltruojančio šlapimo pūslės vėžio gydymas

### Seminaras 1 val.

Raumenų neinfiltruojančio šlapimo pūslės vėžio (RNŠPV) apibrėžimas, epidemiologija, etiologija. RNŠPV rizikos veiksniai. Šlapimo pūslės vėžio TNM klasifikacija. Histologinis RNŠPV vertinimas remiantis 1973 ir 2004 metų klasifikacija. Karinomos *in situ* sąvoka. RNŠPV diagnostika (klinikiniai simptomai, fizinis ištyrimas, vaizdinimo tyrimai, šlapimo citologinis tyrimas, endoskopiniai tyrimai). Cistoskopinis tyrimas, atlikimo metodika, šlapimo pūslės nomograma. Fodoninaminės diagnostikos ir siauro pluošto cistoskopijos reikšmė RNŠPV diagnostikoje. Transuretrinės šlapimo pūslės rezekcijos operacijos metodika. Ligos atsinaujinimo ir progresavimo rizikos įvertinimas. Intravezikinės chemoterapijos taikymas RNŠPV gydyme. Intravezikinė BCG terapijos indikacijos, nepageidaujami poveikiai ir gydymo efektyvumas. BCG terapijos nepageidaujamų poveikių gydymas. Gydymo pasirinkimo galimybės po nesėkmingos BCG terapijos. Ilgalaikis pacientų stebėjimas po RNŠPV gydymo.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) M. Babjuk (Chair), M. Burger (Vice-chair), E. Compérat, P. Gontero, A.H. Mostafid, J. Palou, B.W.G. van Rhijn, M. Rouprêt, S.F. Shariat, R. Sylvester, R. Zigeuner Guidelines Associates: O. Capoun, D. Cohen, J.L. Dominguez Escrig, V. Hernandez, B. Peyronnet, T. Seisen, V. Soukup EAU Guidelines on Non-muscle-invasive Bladder Cancer (TaT1 and CIS). EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 3) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Bladder-Cancer>;

## Raumenis infiltruojantis šlapimo pūslės vėžys

### Paskaita 1 val.

Raumenis infiltruojančio šlapimo pūslės vėžio apibrėžimas. Šlapimo pūslės vėžio TNM klasifikacija. Paciento pirminis ištyrimas įtariant raumenis infiltruojantį šlapimo pūslės vėžį. Lokalios ligos stadijos įvertinimas – kompiuterinės tomografijos ir magnetinio rezonanso tomografijos reikšmė. Ligos prognozės įvertinimas: lydinčios ligos, anestezijos rizikos įvertinimas, geriatrinis ištyrimas. Histologiniai ir molekuliniai ligos prognozės žymenys. Neoadjuvantinės ir adjuvantinės chemoterapijos indikacijos. Cisplatinos preparatais paremtos chemoterapijos taikymas. Radikalaus chirurginio šlapimo pūslės vėžio gydymo metodikos. Radikalios cistektomijos apimtis vyrams ir moterims. Šlapimo nuvedimo galimybės taikant radikalų chirurginį gydymą. Šlapimo pūslę tausojančio gydymo galimybės.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) J.A. Witjes (Chair), M. Bruins, R. Cathomas, E. Compérat, N.C. Cowan, G. Gakis, V. Hernández, A. Lorch, M.J. Ribal (Vice-chair), G.N. Thalmann, A.G. van der Heijden, E. Veskimäe Guidelines Associates: E. Linares Espinós, M. Rouanne, Y. Neuzillet. EAU Guidelines on Muscle-invasive and Metastatic Bladder Cancer. EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 3) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Bladder-Cancer>;

## Metastatinis šlapimo pūslės vėžys

### Paskaita 1 val.

Metastatinės šlapimo pūslės ligos apibrėžimas. Prognostiniai ligos veiksniai, bei sprendimas dėl gydymo pasirinkimo. Pacientų atranka cisplatina paremtos chemoterapijos taikymui. Įprastinė pirmo pasirinkimo chemoterapija. Antros eilės gydymo pasirinkimas. Kaulų metastazių turinčių pacientų gydymo ypatumai. Imunoterapijos reikšmė šlapimo pūslės metastatinio vėžio gydyme. Šlapimo pūslės vėžio recidyvų diagnostika ir gydymas.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) J.A. Witjes (Chair), M. Bruins, R. Cathomas, E. Compérat, N.C. Cowan, G. Gakis, V. Hernández, A. Lorch, M.J. Ribal (Vice-chair), G.N. Thalmann, A.G. van der Heijden, E. Veskimäe Guidelines Associates: E. Linares Espinós, M. Rouanne, Y. Neuzillet. EAU Guidelines on Muscle-invasive and Metastatic Bladder Cancer. EAU Guidelines. Edn. presented at

the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 3) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Bladder-Cancer>;

### Cistektomijos operacija (perioperacinė pacientų priežiūra)

#### Seminaras 1 val.

Vyresnio amžiaus pacientų priešoperacinės rizikos įvertinimas. Vyresnio amžiaus pacientų paruošimo operacijai ypatumai. Reriatrinis pacientų vertinimas. Priešoperacinis pacientų paruošimas. Pooperacinė pacientų priežiūra. Ilgalaikio stebėjimo po cistektomijos operacijos ypatumai.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) J.A. Witjes (Chair), M. Bruins, R. Cathomas, E. Compérat, N.C. Cowan, G. Gakis, V. Hernández, A. Lorch, M.J. Ribal (Vice-chair), G.N. Thalmann, A.G. van der Heijden, E. Veskimäe Guidelines Associates: E. Linares Espinós, M. Rouanne, Y. Neuzillet. EAU Guidelines on Muscle-invasive and Metastatic Bladder Cancer. EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*. 3) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Bladder-Cancer>;

### Pacientų po radikalaus invazinio šlapimo pūslės vėžio gydymo ilgalaikė priežiūra

#### Seminaras 1 val.

Ilgalaikis stebėjimas po radikalaus šlapimo pūslės vėžio gydymo. Pacientų priežiūra po radikalaus chirurginio šlapimo pūslės vėžio gydymo. Ankstyvosios ir vėlyvos komplikacijos po radikalaus chirurginio šlapimo pūslės vėžio gydymo ir šių komplikacijų gydymas. Pasikaršojančių šlapimo takų infekcijų gydymas ir ilgalaikė profilaktika. Endoskopiniai viršutinių šlapimo takų obstrukcijos gydymo metodai. Šlapimo takų drenavimo procedūros. Intermituojančios kateteriacijos principai. Urostomų priežiūros principai. Su urostoma susijusios komplikacijos. Pacientų gyvenimo kokybės po radikalaus šlapimo pūslės vėžio gydymo vertinimas.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) J.A. Witjes (Chair), M. Bruins, R. Cathomas, E. Compérat, N.C. Cowan, G. Gakis, V. Hernández, A. Lorch, M.J. Ribal (Vice-chair), G.N. Thalmann, A.G. van der Heijden, E. Veskimäe Guidelines Associates: E. Linares Espinós, M. Rouanne, Y. Neuzillet. EAU Guidelines on Muscle-invasive and Metastatic Bladder Cancer. EAU Guidelines. Edn. presented at

the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Droz, J.P., et al. Management of Prostate Cancer in Elderly Patients: Recommendations of a Task Force of the International Society of Geriatric Oncology. Eur Urol, 2017. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Bladder-Cancer>;

## Sėklidžių vėžys

### **Paskaita 2 val.**

Sėklidžių vėžio epidemiologija. Histologinė sėklidžių vėžio klasifikacija. Sėklidžių vėžio diagnostika (vėžio žymenų kraujo serume nustatymas, retroperitoninių, tarpuplaučio ir viršraktikaulinių limfmazgių įvertinimas). Sėklidžių vėžio stadijos nustatymas ir pacientų klasifikavimas pagal ligos prognozę. Klinikinis pacientų ištyrimas. Pirminio sėklidžių naviko chirurginis gydymas. Pirmos stadijos seminomos ir neseminomos sėklidžių vėžio sisteminio gydymo ir aktyvaus stebėjimo rekomendacijos. Išplitusio sėklidžių vėžio sisteminio gydymo rekomendacijos. Ilgalaikis pacientų stebėjimas pasiekus ligos remisiją. Pacientų gyvenimo kokybė ir ilgalaikis gydymo toksinis poveikis po sėkmingo sėklidžių vėžio gydymo. Sėklidžių stromos navikų epidemiologija, diagnostika ir gydymas.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) M.P. Laguna (Chair), P. Albers, W. Albrecht, F. Algaba, C. Bokemeyer, J.L. Boormans, G. Cohn-Cedermark, K. Fizazi, H. Gremmels (Patient advocate), A. Horwich, D. Nicol, N. Nicolai, J. Oldenburg Guidelines Associates: J. Mayor de Castro, Ch. Fankhauser. EAU Guidelines on Testicular Cancer. EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) <https://www.esmo.org/Guidelines/Genitourinary-Cancers/Testicular-germ-cell-cancer>;

## Varpos vėžys

### **Paskaita 1 val.**

Varpos vėžio paplitimas Lietuvoje ir pasaulyje. Varpos vėžio rizikos veiksnių aptarimas. Žmogaus papilomos viruso įtaka varpos vėžio atsiradimui. Histologinė varpos vėžio klasifikacija. Varpos vėžio TNM klasifikacija. Įvairių histopatologinių varpos vėžio variantų prognozė. Varpos vėžio diagnostika (pirminio pažeidimo įvertinimas, regioninių limfmazgių ištyrimas, tolimųjų metastazių ištyrimas.

Neinvazinio varpos vėžio gydymas. Lokalaus T1/T2 varpos vėžio gydymas. Įvairūs varpą tausojantys ir radikalūs chirurginio gydymo metodai. Spindulinio gydymo taikymas varpos vėžio gydyme. Invazinio T2-T4 varpos vėžio gydymo rekomendacijos. Regioninių limfmazgių gydymas (cN0, cN1, cN2 ir cN3 liga). Sisteminio gydymo galimybės varpos vėžio atveju. Ilgalaikis stebėjimas po varpos vėžio gydymo. Gyvenimo kokybė po varpos vėžio gydymo.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) O.W. Hakenberg (Chair), E. Compérat, S. Minhas, A. Necchi, C. Protzel, N. Watkin (Vice-chair) Guidelines Associate: R. Robinson. EAU Guidelines on Penile Cancer. EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) <https://www.cancer.gov/types/penile/patient/penile-treatment-pdq>; 4) Spiess P. E. (2013) Penile Cancer. Springer Science+Business Media New York.

## Pirminis šlaplės vėžys

### **Paskaita 1 val.**

Pirminio šlaplės vėžio apibrėžimas, etiologija, epidemiologija ir histologinis įvertinimas. Pirminio šlaplės vėžio TNM klasifikacija. Pirminio šlaplės vėžio diagnostika: anamnezė, fizinis ištyrimas, citologinis tyrimas, uretroskopija ir radiologiniai tyrimai. Regioninių limfmazgių įvertinimas. Ligos prognozė. Neišplitusio šlaplės vėžio gydymas – vyrų ir moterų gydymo ypatumai. Kombinuoto gydymo taikymas lokaliai išplitusio šlaplės vėžio atveju. Prostatos urotelio karcinomos gydymas. Ilgalaikis stebėjimas po šlaplės vėžio radikalaus gydymo.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) G. Gakis, J.A. Witjes (Chair), M. Bruins, R. Cathomas, E. Compérat, N.C. Cowan, A.G. van der Heijden, V. Hernández, A. Lorch, M.J. Ribal (Vice-chair), G.N. Thalmann, E. Veskimäe Guidelines Associates: E.E. Linares Espinós, Y. Neuzillet, M. Rouanne. EAU Guidelines on Primary Urethral Carcinoma. EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. *Campbell-Walsh urology*.

## Onkourologinių ligų šiuolaikiniai chirurginio gydymo metodai

### **Paskaita 1 val. /seminaras 1 val.**

Endourologinių gydymo metodų, taikomų onkourologijoje apžvalga. Cistoskopija, kieta ir lanksti ureteroskopija. Fotodinaminė diagnostika. Perkutaninės inkstų procedūros. Įvairių lokalizacijų navikų radiodažnuminė abliacija, mikrobangų abliacija ir krioterapija. Laparoskopinės chirurgijos taikymas onkourologijoje. Robotu asistuojama laparoskopinė chirurgija. Šiuo metu urologijoje naudojamos robotinės sistemos ir jų plėtojimo galimybės ateityje. Įvairių minimaliai-invazinių chirurginių metodų efektyvumo palyginimas. Laparoskopinės inkstų ir prostatos vėžio operacijų stebėjimas, operacijos etapų komentaras seminaro metu. Susipažinimas praktiškai su urologijoje naudojamais endoskopais ir laparoskopiniais instrumentais.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) A.S. Merseburger (chair), U. Nagele, T.R.W. Herrmann, O. Traxer, I. Kyriazis, S.F. Shariat, E.N. Liatsikos. EAU Guidelines on Robotic- and Single-site Surgery in urology, 2014. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 3) Stolzenburg J. U. 2011 Laparoscopic and Robot-Assisted Surgery in Urology, Springer, Berlin, Heidelberg. 4) Stolzenburg, J. 2007 Endoscopic/ laparoscopic extraperitoneal radical prostatectomy (EERPE) has become established as a therapeutic option for localized prostate cancer. Springer, Berlin, Heidelberg. 5) Dasgupta, P. 2010 New Technologies in Urology, Springer, Berlin, Heidelberg.

## Onkourologinės ligos ir transplantacija

### Paskaita 1 val.

Onkourologinių ligų rizika lėtine inkstų liga sergantiems pacientams. Minimalus laikas iki transplantacijos recipientams, po radikalaus onkourologinės ligos gydymo (prostatos, inkstų, šlapimo pūslės vėžio). Onkologinių ligų rizika solidinių organų recipientams. Onkologinių ligų rizikos priklausomybė nuo transplantuoto organo. Onkourologinių ligų rizikos veiksniai po inkstų transplantacijos. Imunosupresijos įtaka onkologinių ligų rizikai. Inksto transplantacija po inksto naviko rezekcijos. Transplantuoto inksto vėžio dažnis.

**Rekomenduojama literatūra.** 1) A. Breda (Chair), K. Budde, A. Figueiredo, E. Lledó García, J. Olsburgh (Vice-chair), H. Regele Guidelines Associates: R. Boissier, C. Fraser Taylor, V. Hevia, O. Rodríguez Faba, R.H. Zakri. EAU Guidelines on Renal Transplantation. EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Lugo-Baruqui A et al. Curr Urol Rep. 2016; 3) Flechner SM et al. Am J Transplant. 2012; 4) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology. 5) Buell

JF. Transplantation, 2005; 6) Reddy U. Nature Reviews Nephrology, 2014; 7) Campbell et al. 2012; 8) Dentas J et al. Nephrology Dialysis Transplantation, Volume 22, Issue suppl\_1, 1 May 2007; 9) Moon A et al. Transplant Proc. 2015; 10) Nephrol Dial Transplant. 2007. 11) Weir, M. R. (2014) Kidney transplantation. Springer, Berlin, Heidelberg.

## Onkourologinės ligos ir vyrų vaisingumo išsaugojimas

### **Paskaita 1 val.**

Nevaisingumo apibrėžimas. Vyrų nevaisingumo epidemiologiniai rodikliai. Vyrų vaisingumo sutrikimai po onkourologinių ligų gydymo. Vaisingumo išsaugojimo strategija sėklidžių vėžio atveju. Chemoterapijos įtaka vyrų vaisingumui. Spermos užšaldymo ir laikymo galimybės. Pagalbinio apvaisinimo metodai ir jų taikymas. Sėklidžių biopsijos metodikos (testikulinė spermos aspiracija, atvira sėklidžių biopsija).

**Rekomenduojama literatūra.** 1) A. Jungwirth (Chair), T. Diemer (Vice-chair), Z. Kopa, C. Krausz, S. Minhas, H. Tournaye. EAU Guidelines on Male Infertility. EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Barcelona 2019. ISBN 978-94-92671-04-2. 2) Wein, Alan J., Louis R. Kavoussi, Meredith F. Campbell, and Patrick C. Walsh. 2012. Campbell-Walsh urology; 3) Fertility problems: assesment and treatment. [www.nice.org.uk/guidance/cg156](http://www.nice.org.uk/guidance/cg156); 3) Nieschlag E. Behre H.M. (2010) Andrology, Springer Heidelberg Dordrecht London New York.